

**VESELĪBAS APRŪPES SISTĒMA:
IZAICINĀJUMI UN IESPĒJAS**

Veselības aprūpes pakalpojumu stratēģiskā pirkšana Latvijas pašreizējās veselības sistēmas kontekstā

Ģirts Briģis

Rīgas Stradiņa universitātes

Sabiedrības veselības un epidemioloģijas katedras
profesors

2016.gada 28.novembris

Veselības aprūpes finansēšana

- Ienākumu ģenerēšana
- Līdzekļu sakopošana
- Pakalpojumu pirkšana

Pakalpojumu pirkšana

- Pērkamo darbību un pakalpojumu identificēšana, ņemot vērā iedzīvotāju vajadzības, nacionālās veselības prioritātes un izmaksu efektivitāti.
- Pakalpojumu sniedzēju izvēle, ņemot vērā pakalpojumu kvalitāti, lietderību vienlīdzības principu.
- Nosakot kā pakalpojumi tiek pirkti, ietverot līgumu slēgšanas kārtību un samaksas mehānismus.

Pakalpojumu pasīvas un stratēģiskas pirkšanas atšķirības

“Pasīva pirkšana nozīmē sekošana iepriekš noteiktam budžetam jeb vienkārši rēķinu apmaksā pēc to iesniegšanas. Stratēģiskā pirkšana ietver nepārtrauktu labāko veselības sistēmas snieguma variantu meklējumus ar lēmumiem par to, kas ir jāiepērk, kā ir jāiepērk, no kā ir jāiepērk.”

Stratēģiskās pakalpojumu pirkšanas atslēgvēstis

Zini, par ko tiek maksāts !

Mēri iznākumus, izmaiņas un izmaksu
efektivitāti !

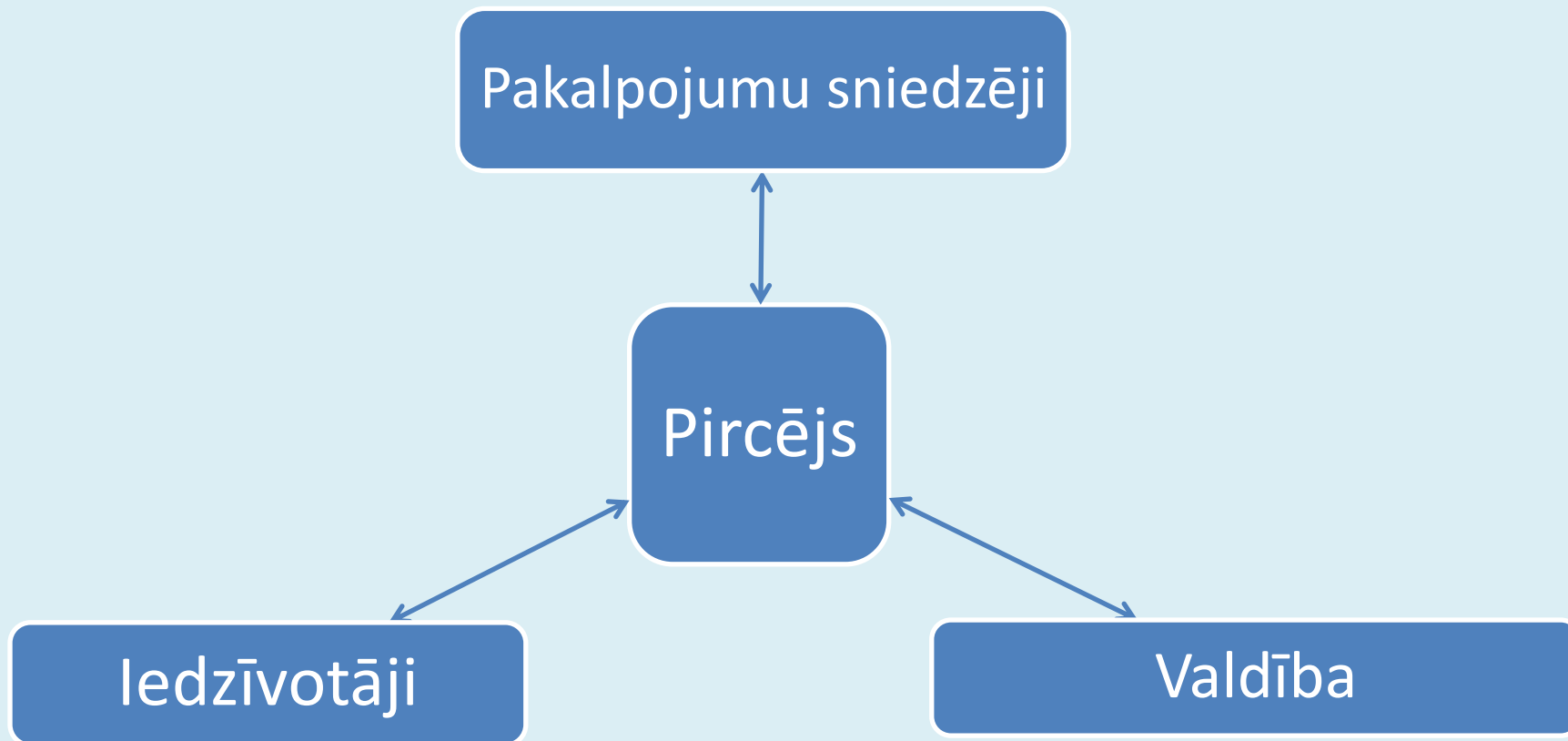

Ja tu maksā par labu un sliktu kvalitāti,
tad tu arī dabū labu un sliktu kvalitāti !

Atalgo labu sniegumu !

Stratēģiskā pircēja darbības funkcionālie attiecību partneri

Pircēja darbība attiecībā pret pakalpojuma sniedzēju

- Pakalpojumu sniedzēju selekcija (akreditācija), ņemot vērā to lokalizāciju, pakalpojumu kvalitāti un apjomu
- Līgumu slēgšana ar pakalpojumu sniedzējiem
- Veidot medikamentu, ķirurģisko līdzekļu, tehnoloģiju, standarta klīnisko vadlīniju sarakstus, apkopojumus
- Plānot, īstenot un modificēt pakalpojumu sniedzēju lietderību un kvalitāti veicinošas samaksas metodes
- Nosaka samaksas pakāpi pakalpojumu sniedzējam
- Seko informācijai par sniegtajiem pakalpojumiem

Pircēja darbība attiecībā pret pakalpojuma sniedzēju

- Monitorēt sniedzēja veikumu un reaģēt uz sliktu sniegumu
- Auditēt pakalpojumu sniedzēju prasības
- Pasargāt no krāpniecības un korupcijas
- Maksāt pakalpojumu sniedzējiem regulāri
- Piešķirt līdzekļus teritoriāli vienlīdzīgi
- Ieviest citus stratēģiskus pasākumus pakalpojumu pieejamības vienlīdzības nodrošināšanai
- Izveidot un monitorēt lietotāju maksājumu (līdzmaksājumu, tiešo maksājumu) politiku
- Attīstīt, vadīt un lietot informācijas sistēmu

Stratēģiskā pakalpojumu pircēja darbība attiecībā pret iedzīvotājiem

- Noteikt kādām vajadzībām, vērtībām iedzīvotāji dod priekšroku, lai noteiktu iekļaujamos pakalpojumus
- Informēt iedzīvotājus par to iespējām un pienākumiem
- Nodrošināt, ka iedzīvotāju tiesības tiek īstenotas
- Radīt efektīvu mehānismu, lai saņemtu un reaģētu uz sūdzībām, nodrošināt atgriezenisko saiti
- Publiski ziņojumi par resursu izlietojumu un citiem darbības, snieguma rādītājiem

Valdības rīcība stratēģiskās pirkšanas atbalstam

- Skaidrs pakalpojumu pircēja un sniedzēja ietvars (kas tie var būt)
- Aizpildītas pakalpojumu sniegšanas infrastruktūras plaisas
- Nodrošināti atbilstoši resursi definētajām pakalpojumu sniedzēju prasībām
- Nodrošināta stratēģiskā pakalpojumu pircēja darbības pārskatāmība, atbildība

Secinājumi par veselības aprūpes pakalpojumu stratēģiskās pirkšanas ieviešanu Latvijā

- Stratēģiskā pakalpojumu pirkšana nav tehniska procedūra, bet gan stratēģiskas virzības principu kopums
- Atsevišķi stratēģiskās pirkšanas elementi Latvijā darbojas jau šobrīd
- Tās ieviešana nav viena momenta pasākums, kas īstenojams ar vienu administratīvu lēmumu
- Pirms tam un paralēli nepieciešami sistemātiski pilnveidojumi, institucionāli nosacījumi un normatīvās bāzes atbalsts

Iespējamie pasākumu virzienu piemēri

- Veidojama un pilnveidojama VA kvalitātes sistēma, ietverot kvalitātes kritērijus dažādos VA līmeņos; aprūpes subjektu akreditāciju, kvalitātes nodrošināšanas-pārraudzības sistēmu.
- Institūcija, kas reāli veic medikamentu, tehnoloģiju, ierīču novērtēšanu klīniskās un ekonomiskās lietderības kopumā
- Pilnveidojama un palielināma VA pircēja kapacitāte, juridiskā bāze, analītiskā spēja (NVD ?)
- Veselības informācijas sistēmas pilnveidojums (defragmentācija, automatizācija, analīze, e-veselība)

Paldies par uzmanību!

